

Brocki, Zygmunt

O mapie izoterm R. Wiszniewskiego z 1853 r.

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 10/3, 441

1965

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Antoni Bolesław Dobrowolski — badacz polarny wydrukowano w nrze 3/1965 „Problemów“.

W nrze 4/1964 „Rocznika Polskiego Towarzystwa Geologicznego“ znajdujemy pięć artykułów poświęconych niedawno zmarłym polskim geologom: F. Biedy o Romanie Kongielu (1904—1960) J. J. Głoczowskiego i A. Warteresiewicza o Hugonie Ludwiku Piotrowskim (1897—1962), I. Kardymowiczowej o Stanisławie Małkowskim (1889—1962), J. Domańskiego i W. Piotrowicza o Włodzimierzu Wawryku (1902—1963) i R. Osiki o Zbigniewie Mossoczym (1907—1963).

Z. Br.

PAMIĘCI JÓZEFA WĄSOWICZA

Zeszyt 1/1965 „Czasopisma Geograficznego“ został poświęcony Józefowi Wąsowiczowi (1900—1964), profesorowi Uniwersytetu Wrocławskiego, wieloletniemu współpracownikowi tego czasopisma. A. Zierhoffer opublikował artykuł *Józef Wąsowicz — próba charakterystyki człowieka i uczonego w świetle osobistych wspomnień*. Jest tu również przegląd najważniejszych pozycji dorobku naukowego Wąsowicza w dziale geografii fizycznej, antropogeografii, opracowań geograficzno-statystycznych, historii odkryć geograficznych, kartografii. J. Januszewski dał krótkie osobiste wspomnienie *Nasz profesor*. Imponująca jest zestawiona przez W. Migacza *Bibliografia prac prof. dra Józefa Wąsowicza*. Zawiera ona 1326 pozycji. Pierwsze pochodzą z 1923 r.

Z. Br.

O MAPIĘ IZOTERM R. WISZNIEWSKIEGO Z 1853 R.

W zeszycie 4/1964 „Przeglądu Geograficznego“ Józef Staszewski opublikował artykuł *Mapa izoterm kuli ziemskiej Ryszarda Wiszniewskiego z roku 1853 w nowym świetle*. Mapę Wiszniewskiego (w pracy *Die mittlere jährliche Temperatur an der Erdoberfläche als Funktion der geographischen Länge und Breite mit einer Isothermenkarte*. Dorpat 1853), która jest pierwszą polską mapą izoterm kuli ziemskiej a trzecią z kolei w nauce światowej i ma wielkie znaczenie dla rozwoju klimatologii, przed kilku laty poddał analizie naukowej A. Zierhoffer¹². Zagadnienie to podjął teraz prof. Staszewski na szerszej bazie źródłowej, wykazując m.in., że — wbrew twierdzeniu Zierhoffera, iż „w polskiej literaturze meteorologicznej nie ma o mapie Wiszniewskiego najmniejszej wzmianki“ — o mapie tej, dziś zapomnianej, zamieścił relację Jan Baranowski (tłumacz Kopernika) w swoim tłumaczeniu *Meteorologii* Foissaca z 1858 r. i Apolinary Pietkiewicz w *Meteorologii* z 1872 r. W artykule prof. Staszewskiego znajduje się też krótka charakterystyka dorpacciego środowiska naukowego w połowie XIX w. i działalności naukowej Ludwika Fryderyka Kämtza (rodem z dzisiejszego Trzebiatowa), profesora fizyki tamtejszego uniwersytetu.

Z. Br.

WSPOMNIENIA O PROF. KAROLU BOHDANOWICZU

„Przegląd Geologiczny“ zamieścił w nrze 12/1964 artykuł prof. Kazimierza Maślankiewicza „Wspomnienia o profesorze Karolu Bohdanowiczu“ (29 XI 1864 —

¹² A. Zierhoffer, *Ryszarda Wiszniewskiego izotermi kuli ziemskiej z roku 1853*. „Czasopismo Geograficzne“, zesz. 1/1961.